

Murovdağ

Suqovuşan

Kalbəcər

Ağdam

Xocalı

Xankəndi

Xocavənd

Laçın

Şuşa

Füzuli

Hadrut

Qubadlı

Cəbrayıl

Mərcanlı

Zəngilan

Zəngilan

Mahmudlu

Soltanlı

Xələfli

Qumtaq

Həkəri

Xurama

Mincivan

Bartaz

Ağbənd

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
SUMQAYIT DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ
BİOMÜXTƏLİFLİYİN BƏRPASI YOLLARI

RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSI

PROQRAM - DƏVƏTNAMƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
SUMQAYIT DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

**AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ
BİOMÜXTƏLİFLİYİN BƏRPASI YOLLARI**

RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSI
(14-15 aprel 2022)

PROQRAM – DƏVƏTNAMƏ

Sumqayıt - 2022

Hörmətli _____

Sizi «Azad olunmuş ərazilərdə biomüxtəlifliyin bərpası yolları» mövzusunda Respublika elmi konfransına dəvət edirik.

Konfransın açılışı 14 aprel 2022-ci il tarixində saat 11⁰⁰-da ZOOM proqramı ilə onlayn keçiriləcək

ID: 7783692987 **Parol:** SDU

TƏŞKİLAT KOMİTƏSİ
ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ КОМИТЕТ
ORGANIZING COMMITTEE

Həmsədrələr

Hüseynov E.B. SDU-nun rektoru, professor
Muradov P.Z. AMEA-nın Mikrobiologiya İnstitutunun direktoru,
AMEA-nın müxbir üzvü, professor

Sədr müavinləri

Məmmədov R.S. SDU-nun elm və innovasiyalar üzrə prorektoru,
professor
Baxşəliyeva K.F. AMEA-nın Mikrobiologiya İnstitutunun laboratoriya
müdiri, b.e.d. dosent

Üzvlər

Talıbov N.H. SDU-nun Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları üzrə
prorektoru, dosent
Atayev Q.N. SDU-nun Beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent
Hacıyev N.İ. SDU-nun İqtisadi məsələlər üzrə prorektoru
Məmmədov Ə.A. SDU-nun Ümumi işlər üzrə prorektoru
Muradov M.M. SDU-nun Kimya və biologiya fakültəsinin dekanı,
dosent
Baxşalıyev A.Y. SDU-nun Biologiya və onun tədrisi metodikası
(*məsul katib*) kafedrasının müdiri, dosent
Ağayev Ə.Ə. SDU-nun Neft kimyası və kimya texnologiyaları
kafedrasının müdiri, professor
Mustafayev M.M. SDU-nun Kimya və onun tədrisi metodikası
kafedrasının müdiri, dosent
Əhmədova R.R. SDU-nun Ekologiya kafedrasının müdiri, dosent
Orucov S.K. SDU-nun Elmi hissəsinin müdiri, dosent
Xəlilov S. A. SDU-nun Doktorantura və magistratura şöbəsinin
müdiri, dosent
Fətullayeva S.A. SDU-nun Beynəlxalq əməkdaşlıq və əcnəbi tələbələr
şöbəsinin müdiri
Abdullayev A.N. SDU-nun Linqvistik mərkəzinin rəhbəri

PROQRAM KOMİTƏSİ
ПРОГРАММНЫЙ КОМИТЕТ
PROGRAM COMMITTEE

<i>Ulduz Həşimova</i>	professor, AMEA-nın Fiziologiya İnstitutu
<i>Elşad Qurbanov</i>	akademik, Bakı Dövlət Universiteti
<i>Canbaxış Nəcəfov</i>	professor, Bakı Dövlət Universiteti
<i>Məcnun Babayeva</i>	professor, Bakı Dövlət Universiteti
<i>Ağasəməd İsayev</i>	professor, AMEA-nın Fiziologiya İnstitutu
<i>Afiq Qaziyev</i>	dosent, AMEA-nın Fiziologiya İnstitutu
<i>Samirə Nəcəfova</i>	dosent, AMEA-nın Mikrobiologiya İnstitutu
<i>Anar Hüseynov</i>	dosent, AMEA-nın Mikrobiologiya İnstitutu
<i>Nizami Namazov</i>	dosent, Sumqayıt Dövlər Universiteti
<i>Amalya Qarayeva</i>	dosent, Sumqayıt Dövlər Universiteti

PLENAR İCLAS

14 aprel 2022-ci il, saat 11⁰⁰

ID: 7783692987 Parol: SDU

Giriş sözü

*Elxan Hüseynov,
Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektoru, professor*

Məruzələr:

1. Ksilotrof makromisetlərin yeməli növlərinin müxtəlif təyinatlı bioloji aktiv maddələrin produsenti kimi istifadəsinin perspektivləri

*Pənah Muradov,
AMEA-nın Mikrobiologiya İnstitutunun
direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü*

2. Azərbaycanda herontoloji tədqiqatlar: müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri

*Ulduz Həşimova,
AMEA-nın A.İ.Qarayev adına Fiziologiya
İnstitutunun direktoru, professor*

3. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin biomüxtəlifliyi və bioloji tədqiqatların aparılması perspektivləri

*Arzu Baxşaliev,
SDU-nun Biologiya və onun tədrisi
metodikası kafedrasının müdiri, dosent*

I BÖLMƏ
İŞĞALDAN AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ
BIOMÜXTƏLİFLİK: KONFLİKDƏN ƏVVƏLKİ VƏ
POSTKONFLİKT VƏZİYYƏT

ID: 2 225 941 064

Parol: qrupm333a

Sədr:

dos. X.Ə.Həsənov

Sədr müavini:

b.f.d. K.S.Əlizadə

Katib:

baş müəllim A.N.Ağayeva

I İCLAS

14 aprel 2022-ci il, saat 14⁰⁰

1. *Axundova S.M.* İşğaldan azad olunmuş torpaqlarda flora və faunanın bərpasında yaranan problemlər, həlli yolları (SDU)
2. *Əlizadə K.S.* Zəngəzur mahalının qoruğu (SDU)
3. *Ağaeva Ə.M., Seidova G.M., Gurbanova C.Ф., Нариманов В.А., Гаджиева С.В.* Этиологическая структура желудочно-кишечных инфекций и мониторинг антибиотикорезистентных возбудителей (ATU)
4. *Süleymanova T.H., Süleymanov T.A.* Medicago falacata xammalının spirtli ekstraktı, xammaldan alınmış saponin məcmusu, saponin və flavonoid məcmusu əsasında hazırlanmış maddələrin təsir xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi (ATU)
5. *Kasymov P.H.* Применение elisa теста в диагностике инфекционного бронхита кур (АГАУ)
6. *Həsənova A.R.* İşğaldan azad edilmiş Qarabağın biomüxtəlifliyi və onların yenidən bərpa edilməsi (SDU)
7. *Mahmudova K.F.* Ekoloji terrorun nəticələri (SDU)
8. *Süleymanova T.H.* Müxtəlif bitki ekstraktlarının mikroor-

qanizmlərə təsir xüsusiyyətlərinin müqayisəli şəkildə öyrənilməsi (ATU)

9. **Ömər P.M.** Beynin müxtəlif şöbələrində neyromediator təbiətli aminturşuların metabolizmi (SDU)
10. **Xəlilov T.A., Şammədova İ.H., Ələkbərli G.Y.** Polimer materialların texnologiyası (SDU)

II İCLAS

15 aprel 2022-ci il, saat 10⁰⁰

11. **Марданов И.И.** Развитие туризма в высокогорьях: возможности и перспективы (CFY)
12. **Nəsirova N.V., Mahmudova S.İ.** Qarabağda erməni vandalizminə məruz qalmış təbii ekosistemlər (GDU)
13. **Ağbabalı A.S., Məmmədaliyeva V.M., Ümudlu G.S.** Şərqi Zəngəzur ərazisinin torpaq-meşə örtüyünün kosmik təsvirlər və gis texnologiyaları əsasında müasir vəziyyətinin xəritələşdirilməsi (BDU, MAA Eİ)
14. **Əsədova A.V.** Ermənistanın Azərbaycanın təbii sərvətlərinə qarşı soyqırım siyasəti (SDU)
15. **Mammadova G.İ., Yunuszadə Z.Q.** Soil-forming rocks in the south of the Greater Caucasus (AMEA ATİ, SDU SDTK)
16. **Manafli F.İ., Qurbanova A.R., Salmanzadə T.H.** Qarabağ ərazisinin biomüxtəlifliyi (MAA Eİ)
17. **Məmmədaliyeva V.M.** Kəlbəcər rayonunun kosmik təsvirlərinin ilkin emalı və korreksiya prosedurları (MAA Eİ)
18. **Quliyeva Ş.** Orqanogen elementlər və onların orqanizmdə rolu (NDU)
19. **Hüseynova A.E., Seyidova G.M., Əliyeva A.Ş.** Müharibə nəticəsində Qarabağ ekologiyasına vurulan zərər (SDU)
20. **Əsədova B.Q.** Qarabağ ərazisində ekoloji tarazlığın pozulma səbəbləri (ADPU)

II BÖLMƏ

AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ FAUNANIN BƏRPASI

YOLLARI

ID: 7 235 259 720

Parol: qrupm334a

Sədr: dos. N.H.Sultanova

Sədr müavini: dos. A.N.Həsənova

Katib: b.m T.M.Yunusov

I İCLAS

14 aprel 2022-ci il, saat 14⁰⁰

1. **Ağayeva A.N.** Qoyunlarda helmintlərin ekoloji zonalar üzrə yayılmasının müqayisəli təhlili (*SDU*)
2. **Ağayeva Z.T.** Azərbaycanın Biləsuvar və Şəmkir rayonlarının fərdi təsərrüfatlarında qazların *Ganguleterakis dispar* (Schrank, 1790) -la yoluxma dinamikası (*SDU*)
3. **Qənbərli İ.C.** Küçüklərdən izole edilən e.coli-nin r- və col- plazmidlərinin yayılma dinamikası və onların eşerixioz zamanı etioloji əhəmiyyəti (*ADAU*)
4. **Əliyev S.V., Hüseyinzadə G.A.** Qarabağ bölgəsinin sovka kəpənəkləri (*lepidoptera, noctuidae*) (*AMEA Zİ*)
5. **Məmmədova M.Y.** Azərbaycan Respublikası ərazisində yayılan mədə mozalanlarının növ tərkibi və bioekoloji xüsusiyyətləri (*SDU*)
6. **Hacıyeva G.** Qarabağ zonasının təbii birlikləri (*ADPU*)

II İCLAS
15 aprel 2022-ci il, saat 10⁰⁰

7. *Yunusov T.M.* Böyük Qafqazın Azərbaycan ərazisindəki torpaq arılarının (hymenoptera: apidea, andrenidae) ekoloji xüsusiyyətləri (*SDU*)
8. *Səfərova İ.M., Əliyeva M.Q.* Alma meyvəyeyəni (*laspeyresia pomonella l.*) qoz bitkisinin zərərvericisi kimi (*BDU*)
9. *Qazıyev A.T., Rzayeva N.N.* İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə biomüxtəlifliyin bərpa edilməsində prioritet istiqamətlərin öyrənilməsi (*ADAU*)`
10. *Əskərov A, Qədirova G.* Ekoloji problemlər və həlli istiqamətləri (*SDU, LDU*)
11. *Мамедова Г. И.* Физико-географическая характеристика южной части Большого Кавказа (*AMEA ATİ*)
12. *Гусейнова Э. А., Керимова И.Г.* Бракониды (Hymenoptera: Braconidae) территории Гарабахского региона Азербайджана (*Институт зоологии НАНА*)
13. *Kərimova İ.Q., Hüseynova E.A.* Azərbaycanın Qarabağ ərazisinin İxnevmonidləri (Hymenoptera: Ichneumonidae) (*AMEA Zİ*)
14. *Əzizova A.* Qarabağda heyvandarlığın inkişaf perspektivləri və parazitoloji tədqiqatlar (*BETİ*)

III BÖLMƏ

AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ FLORANIN BƏRPASI

YOLLARI

ID: 9 957 902 720

Parol: qrupm335a

Sədr: dos. A.Q.Qarayeva

Sədr müavini: dos. L.N.Bünyatova

Katib: b.m Z.T.Ağayeva

I İCLAS

14 aprel 2022-ci il, saat 14⁰⁰

1. **Qarayeva A.Q.** Müxtəlif ekoloji şəraitlərdə becərilən əncir (*ficus carica*) bitkisinin bəzi morfoloji və anatomik göstəricilərinin tədqiqi (*SDU*)
2. **Əhmədova A.B.** Böyük Qafqazın şimal-şərq hissəsinin mədəni dendroflorasında tədqiq olunan bitkilərin sənaye əhəmiyyəti (*SDU*)
3. **Həsənova V.Y.** Yem bitkilərinin qida elementlərinə tələbi (*AMEA Mİ*)
4. **Məmmədova H.Q.** İşgaldan azad olunmuş rayonlarda floranın bərpası yolları (*SDU*)
5. **Bahadurlu G.C.** Ataçay hövzəsinin (Böyük Qafqazın şimal şərq hissəsinin) çala-çəmən bitkiliyinin yem əhəmiyyətli formasiyaları (*ÜŞ ETİ*)
6. **Məhərrəmov K.Q.** İşgaldan azad olunmuş ərazilərdə yabanı halda bitən və əczaçılıq istehsalında istifadə olunan dərman bitkiləri (*SDU*)
7. **Qarayeva A., Nəsirova A.** Badam sortlarından alınmış yeni formaların bəzi biokimyəvi göstəricilərinin tədqiqi (*SDU, AMEA GBİ*)

II İCLAS
15 aprel 2022-ci il, saat 10⁰⁰

8. **Qasımova G.Ə., Əliyev İ.Ə.** Becərilən yem bitkilərinin torpağın fiziki-kimyəvi xassələrinə və məhsuldarlığına təsir xüsusiyyətləri (*AMEA Mİ*)
9. **Quliyeva S.A., Həsənova Y.K., Hüseynova İ.H.** İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə torpaqların yenidən bərpası (*SDU*)
10. **Səfərova E.F., İsmayılova Z.R.** İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə yayılan bitki zərərvericilərinin müxtəlifliyi (*ADPU*)
11. **Ələkbərov R.Ə., Sadıqova K.Ə., Əliyeva D.U., Hüseynova İ.M., Albalıyeva Ş.B.** Şuşa regionunun biomüxtəlifliyi və florasının tədqiqi (*AMEA Dİ*)
12. **Məmmədov T.S., Gülməmmədova Ş.A.** Qarabağ ərazisinin biomüxtəlifliyi (*AMEA Dİ*)
13. **Əkbərov Ə.V.** Kombinə edilmiş torpaqbecərən – səpən aqrəqatın təkmilləşdirilmə xüsusiyyətləri (*ADAU*)
14. **Əhmədova R.R., Aşurova N.D., Babayeva T.M.** Qarabağ biomüxtəlifliyinin təmin edilməsində meşələrin bərpası (*SDU*)
15. **Ağayeva E.Z., Hümbətova G.V., Məmmədova N.Y.** Nadir növ olan *Astragalus gjunaicus a.grossh. (fabaceae)* növdaxili polimorfizminin öyrənilməsi

IV BÖLMƏ
AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ
MİKO-MİKROBİOTANIN BƏRPASI YOLLARI

ID: 6 413 877 788

Parol: qrupm336a

Sədr:

dos. N.R.Namazov

Sədr müavini:

dos. K.K.İsayeva

Katib:

b.m. S.M.Axundova

I iclas

14 aprel 2022-ci il saat 14⁰⁰

1. **Baxşəliyeva K.F., Babashlı A.Ə., Yusifova M.R., Bunyatova L.N.** Azərbaycanda istehsal edilən bəzi qida təyinatlı məhsulların mikobiotasının ümumi xarakteristikası (*AMEA Mİ, UNEC, SDU*)
2. **Əliyeva N.N.** İşğaldan azad olunmuş ərazilərin termal sularında yayılan mikromisetlərin bərpası yolları (*AMEA Mİ*)
3. **Алиев Ф.Т.** Гидролитическая ферментация грибов полученных из различных термальных вод окрестных районах Карабаха (*СГУ*)
4. **Namazov N.R., Sultanova N.H.** Qarabağ iqtisadi rayonunda becərilən qida əhəmiyyətli bəzi efiryağlı bitki sortlarının mikobiotasının ekotrofik ixtisaslaşması (*SDU*)
5. **Behbudova A.İ.** Su ekosistemlərində mikromisetlərin növ tərkibi (*AMEA Mİ*)
6. **Qəhrəmanova A.Y.** Çaytikanı yağının bəzi mikroorqanizmlərə təsiri (*SDU*)
7. **Əliyeva G.R.** Alma bitkisi üzərində rast gəlinən Ascomycota sinfinə aid göbələklərin təsviri və sistemativ vəziyyəti (*SDU*)
8. **Əsədova Ş.F.** Şərti - patogen göbələklər şəhər mühitinin sanitariya vəziyyətinin göstəricisi kimi (*AMEA Mİ*)

9. **Həsənova A.R.** Bazidiomisetlərin ekoloji funksiyaları (SDU)
10. **Bunyatova L.N.** Meşə ekosistemlərində yayılan ksilotrof makromisetlərdən bioloji aktiv maddələrin produsenti kimi istifadənin perspektivləri (SDU)
11. **Məmmədova M.Y., Baxşəliyeva K.F.** Efir yağlı bitkilərdən alınan bəzi materialların antimikrob aktivliyi (SDU, AMEA Mİ)

II İCLAS

15 aprel 2022-ci il, saat 10⁰⁰

12. **Namazov N.R., Yusifova S.N.** Böyük Qafqazın qismən nival-buzlaq landsaftlarının miksomisetləri (SDU)
13. **Qəhrəmanova A.Y.** Phellinus quel. cinsinə aid göbləklərin Azərbaycanda yayılan növləri (SDU)
14. **Şirinova G.F., Süleyman F.M.** Göbələklərin bioloji aktiv maddələrin produsenti kimi qiymətləndirilməsi (AMEA Mİ)
15. **Sultanova N.H.** Sumqayıt şəhərinin yaşıllaşdırılmasında istifadə edilən bitkilərin mikobiotasının ümumi xarakteristikası (SDU)
16. **Şamilzadə T.O.** Binəqədi rayonunun torpaq mikrobiotasına neft və neft məhsullarının təsiri (BDU)
17. **Hüceynova H.Z., Əliyev F.T.** İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə yayılan ksilotrof makromisetlərin tədqiqinin perspektivləri (BDU, SDU)
18. **Həsənov X.Ə.** İşğaldan azad olmuş ərazilərdə ekoloji terror nəticəsində miko-mikrobiotanın funksional vəziyyəti və bərpası yolları (SDU)
19. **Əliyeva A.N.** *Septoria* sacc. cinsindən ayrılan növlər (AMEA Mİ)
20. **Qasımzadə E.E.** Göygöl Milli Parkının su hövzələrində sellülozaparçalayan mikroorqanizmlərin öyrənilməsi (AMEA Mİ)

21. **Həsənova A.Z.** Pambığın mikobiotasının formalaşmasında iştirak edən patogen göbələklərin ümumi xarakteristikası (*AMEA MI*)
22. **Hacıyeva S.Ü.** Qarabağ və ətraf rayonlarda torpaqların münbitləşdirilməsi və mikrobiotanın bərpa edilməsi yolları (*UNEC*)

YEKUN İCLAS

15 aprel 2022-ci il saat 16⁰⁰

1. Bölmə rəhbərlərinin hesabatları
2. Ümumi müzakirələr, təkliflər və müvafiq qərarların qəbul edilməsi
3. Konfransın bağlanması

İXTİSARLAR

SDU	Sumqayıt Dövlət Universiteti
BDU	Bakı Dövlət Universiteti
UNEC	Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
ADPU	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
ATU	Azərbaycan Tibb Universiteti
ADAU	Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti
GDU	Gəncə Dövlət Universiteti
NDU	Naxçıvan Dövlət Universiteti
LDU	Lənkəran Dövlət Universiteti
AMEA MBBİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutu
AMEA Mİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mikrobiologiya İnstitutu
AMEA Zİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Zoologiya İnstitutu
AMEA Dİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Dendrologiya İnstitutu
AMEA ATİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Aqrokimya və Torpaqşünaslıq İnstitutu
AMEA GBİ	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Gəncə Bölməsi Bioresurslar İnstitutu
ÜŞ ETİ	Üzümçülük və Şərabçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu
MAA Eİ	Milli Aerokosmik Agentliyin Ekologiya İnstitutu
SDU SDTK	Sumqayıt Dövlət Universitetinin nəzdində Sumqayıt Dövlət Texniki Kolleci
СГУ	Сумгайтский государственный университет
АГАУ	Азербайджанский государственный аграрный университет
БГУ	Бакинский государственный университет
АГПУ	Азербайджанский государственный педагогический университет

Çapa imzalanmışdır: 06.04.2022-ci il.
Şerti ç.v.1,25. Kağız formatı 60*84/^{1/16}
Sifariş № 40. Tiraj 250 nüsxə.

Sumqayıt Dövlət Universitetinin
Redaksiya və nəşr işləri şöbəsi
Sumqayıt şəhəri, 43-cü məhəllə

